

**Powiatowy Zarząd Dróg
w Pile**

**ul. Młodych 78, 64-920 Pila
tel./fax 67 349 08 81**

Plan

**zimowego utrzymania dróg powiatowych na terenie
Powiatu Pilskiego na sezon 2023/2024
(standard II)**

Opracował:

Zatwierdził:

Pila, 2023 r.

1. Podstawa prawna zimowego utrzymania dróg:

- ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 645, z późn.zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2023, poz. 1469, z późn.zm.).

2. Wstęp

Zimowe utrzymanie dróg – to prace mające na celu zmniejszenie lub ograniczenie zakłóceń ruchu drogowego wywołanych takimi czynnikami atmosferycznymi jak śliskość zimowa czy opady śniegu.

Do zimowego utrzymania dróg zalicza się działania organizacyjno-techniczne realizowane przez służby Powiatowego Zarządu Dróg w Pile i przedsiębiorstwa wykonawcze, w tym:

- usuwanie śniegu z dróg powiatowych,
- usuwanie i zapobieganie śliskości zimowej poprzez stosowanie odpowiednich środków chemicznych.

Pojęcia ogólne:

- **śnieg luźny** – jest to nie usunięty lub pozostały na nawierzchni po przejściu pługów śnieg, który nie został zagęszczony pod wpływem ruchu kołowego;
- **śnieg zajeżdżony** – jest to nieusunięty lub pozostały na nawierzchni po przejściu pługów śnieg, który został zagęszczony, ale nie stał się zlodowaciały;
- **nabój śnieżny** – jest to nieusunięta zlodowaciała lub ubita warstwa śniegu o znacznej grubości, przymarznięta do nawierzchni jezdni;
- **ślisko pośniegowe** – jest to topniejący śnieg pozostały na nawierzchni po przejściu pługów i posypaniu jej środkami chemicznymi;
- **gołoledź** – jest to rodzaj śliskości zimowej powstałej w wyniku utworzenia się warstwy lodu o grubości do 1,0 mm na skutek opadu mgły roszącej, mżawki lub deszczu na nawierzchnię o ujemnej temperaturze;
- **lodowica** – jest to rodzaj śliskości zimowej powstałej w wyniku utworzenia się warstwy lodu grubości do kilku centymetrów z zamarznięcia nieusuniętej z nawierzchni wody pochodzącej ze stopnienia śniegu, lodu lub opadu deszczu;

- **śliskość pośniegowa** – jest to rodzaj śliskości zimowej powstałej w wyniku zalegania na jezdni przymarzającej do nawierzchni pozostałości nie usuniętego ubitego śniegu, pokrywającego ją całkowicie lub częściowo warstwą o grubości kilku milimetrów;
- **szron** – jest to osad lodu mający krystaliczny wygląd. Szron powstaje w procesie bezpośredniej kondensacji pary wodnej z powietrza przy temperaturze poniżej 0°C.
- **szadź** – jest to osad atmosferyczny utworzony z ziarenek lodu rozdzielonych pęcherzykami powietrza, powstający z nagłego zamarzania przechłodzonych kropli wody.

3. Standardy utrzymania dróg powiatowych

Zarząd Powiatu w Pile zarządza siecią dróg o długości 418,629 km. Drogi te położone są na terenie 9 gmin wchodzących w skład powiatu.

Z niniejszego planu zimowego utrzymania wyłączono ulice i drogi utrzymywane od III do VI standardu.

Sieć dróg powiatowych objętych niniejszym planem liczy 45,58 km.

Poniższa tabela przedstawia przyjęte przez Powiat standardy i dopuszczalne w ramach tych standardów odstępstwa:

Lp.	Standard	Opis stanu utrzymania drogi dla danego standardu	Dopuszczalne odstępstwa od standardu	
			po ustaniu opadów śniegu	od stwierdzenia wystąpienia zjawisk
1.	2	Jezdnia odśnieżona na całej szerokości. Jezdnia wolna od czynników powodowanych zjawiskami atmosferycznymi z wyjątkiem wody	- śnieg luźny może zalegać do - 2 godz. - błoto pośniegowe może występować do 3 godz. - śnieg zajeżdżony- nie dopuszcza się - zasy - nie dopuszcza się	- gołoledź – 2 godz. - szron - 2 godz. - szadź – 2 godz. - śliskość pośniegowa – 2 godz. - lodowica – 2 godz.

Podstawowym kryterium zaliczania dróg do poszczególnych standardów jest:

- rodzaj nawierzchni jezdni,
- natężenie ruchu drogowego liczone w pojazdach rzeczywistych na dobę,
- funkcja drogi,
- rodzaj komunikacji.

Zgodnie z tymi kryteriami dokonano podziału dróg w oparciu o przyjęte standardy według załącznika nr 1 do planu ZUD.

4. Organizacja ruchu

Na terenie Powiatu Pileckiego całość prac związanych z zimowym utrzymaniem dróg zlecona jest firmom zewnętrznym.

Odsnieżanie i likwidowanie śliskości na jezdniach powinno odbywać się poprzez zgarnięcie pokrywy śnieżnej z nawierzchni jezdni za pomocą pługów i posypanie nawierzchni jezdni określoną dawką środków chemicznych (po uprzednim odgarnięciu śniegu). Aby usunąć z nawierzchni drogi, obiektów mostowych zjawisko śliskości zimowej w zależności od warunków jej powstania należy zastosować następujące dawki materiałów chemicznych:

Zalecane dawki dotyczą soli (NaCl) suchej lub zwilżonej:

- dla temperatury nawierzchni w przedziale $>-2^{\circ}\text{C}$	5-10g/m ²
- dla temperatury nawierzchni w przedziale -2°C do -6°C	15-20g/m ²
- dla temperatury nawierzchni w przedziale -6°C do -10°C	25-30g/m ²

Dla CaCl₂ :

- dla temperatury nawierzchni w przedziale -7°C do -10°C	do 15 g/m ²
- dla temperatury nawierzchni w przedziale $<-10^{\circ}\text{C}$	15-20 g/m ²

Przy prowadzeniu prac skutkujących całkowitym usunięciem śliskości, konieczne jest odsnieżenie 90% rzeczywistej szerokości jezdni licząc od osi jezdni do krawężnika bądź na całej szerokości jezdni (w przypadku jezdni jednokierunkowych), obejmujące wszystkie pasy ruchu, w tym dodatkowe przeznaczone do skrętu. Pasy włączeń i wyłączeń, zatoki postojowe i autobusowe stanowią integralną część jezdni, w związku z czym ich odsnieżanie należy prowadzić jednocześnie z odsnieżaniem zasadniczych pasów. Na drodze dwujezdniowej (ul. Mickiewicza i Zygmunta Starego) oraz w trudnych warunkach atmosferycznych dopuszcza się odsnieżanie tylko jednego pasa ruchu, pod warunkiem wykonania co 200-300 m mijanek znajdujących się w zasięgu widoczności kierowców. Śnieg i lód z obrębu skrzyżowań ulic, przejść dla pieszych, zatok autobusowych i postojowych należy wywozić z częstotliwością uzgodnioną z Zamawiającym. Prace należy prowadzić w sposób nieuciążliwy dla mieszkańców, nie

powodując pogorszeniu stanu użytkowości wszystkich elementów pasa drogowego (zjazdu, przejścia dla pieszych, skrzyżowania, itp.)

4.1. Sprzęt do zimowego utrzymania dróg.

Sprzęt do zimowego utrzymania dróg winien być przygotowany na początku sezonu w takim stopniu, aby mógł być gotowy do podjęcia akcji na drodze o godzinie ustalonej z dyżurnym Powiatowego Zarządu Dróg w Pile, biorącym udział w zimowym utrzymaniu dróg.

Nośniki pługów odśnieżnych powinny mieć zamontowane pługi czołowe. Pojazdy samochodowe używane do wykonywania prac przy odśnieżaniu dróg i usuwaniu śliskości zimowej powinny być wyposażone w ostrzegawczy sygnał świetlny barwy żółtej.

5. Wprowadzenie i odwołanie dyżurów

5.1. Z chwilą wystąpienia niekorzystnych warunków pogodowych w Powiatowym Zarządzie Dróg w Pile wprowadzone zostaną dyżury osób biorących udział w zimowym utrzymaniu dróg.

Celem dyżurów będzie zbieranie informacji o stanie warunków pogodowych na terenie powiatu, stanie nawierzchni dróg oraz prognozach meteorologicznych.

Informacje o stanie dróg uzupełnione będą na podstawie objazdów dróg powiatowych.

Wprowadzenie i odwołanie dyżurów następuje na podstawie decyzji dyrektora Powiatowego Zarządu Dróg w Pile.

Miejscem pełnienia dyżurów jest siedziba Powiatowego Zarządu Dróg w Pile, ul. Młodych 78. Kontakt telefoniczny - 67 349 08 83 w godz. 7³⁰-15³⁰.

5.2. Wykaz osób odpowiedzialnych na zimowe utrzymanie dróg w PZD w Pile.

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	tel. kontaktowy
1.	Artur Bąk	Dyrektor Powiatowego Zarządu Dróg w Pile	tel. kom 538 475 688
2.	Adam Pawłowski	Starszy Inspektor	tel. kom. 604 782 577
3.	Jerzy Dudzień	Starszy Inspektor	tel. kom. 662 088 116

5.3. Wykaz samochodów do nadzoru:

Lp.	Marka samochodu	Numer rejestracyjny	Osoba odpowiedzialna za prowadzenie akcji
1.	Dacia Duster	PP 9777E	Artur Bąk Adam Pawłowski Jerzy Dudzień
2.	Dacia Duster	PP 3330K	

6. Prowadzenie robót

- 6.1. Zimowym utrzymaniem dróg powiatowych kierują bezpośrednio dyżurni Powiatowego Zarządu Dróg w Pile.
- 6.2. Dyżurni PZD utrzymują stały kontakt telefoniczny z Wykonawcami usług zimowego utrzymania dróg.
- 6.3. Dyżurni zobowiązani są do prowadzenia dziennika dyżurów, w którym odnotowują czas trwania akcji zwalczania śliskości, odśnieżania, zakresu wykonanych usług oraz ilości wykorzystywanego sprzętu.

7. Wykonawca świadczący usługi w zakresie zimowego utrzymania dróg powiatowych

Nazwa Wykonawcy	Rodzaj sprzętu	Ilość sprzętu	Telefon

Załączniki:

1. Podział dróg w oparciu o przyjęte standardy.